

Object Orient Programming Concepts

- Kas ir objekts?
- Kas ir klase?
- Kas ir mantošana?
- Kas ir pakotne?

Kas ir objektu orientēta programmēšanas valoda?

- Programmēšanas valoda tiek saukta par objektu orientētu, ja tā atbalsta četras objekta īpašības:
  - abstrakcija
  - iekapsulēšana
  - polimorfisms
  - Mantošana
- Objektorientēta programmatūras izstrāde ir metode, kas programmatūras arhitektūru veido ņemot par pamatu objektus, ar kuriem darbojas katra sistēma vai apakšsistēma (nevis uz funkcijām, ko attiecīgajai sistēmai paredzēts veikt).

Kas ir klase?

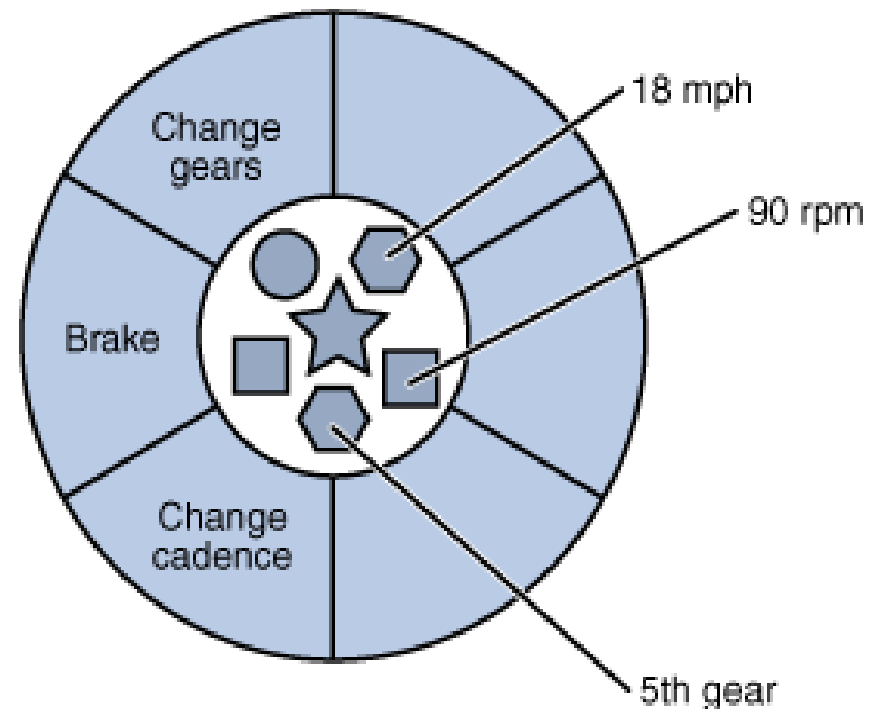
- Klase apraksta gan datus, gan objektu izturēšanos. Klases definīcija ir projekts/plāns (blueprint) uz kā pamata tiek radīti objekti.

```
class Bicycle {  
    int cadence = 0;  
    int speed = 0;  
    int gear = 1;  
    void changeCadence(int newValue) {  
        cadence = newValue;  
    }  
    void changeGear(int newValue) {  
        gear = newValue;  
    }  
    void speedUp(int increment) {  
        speed = speed + increment;  
    }  
    void applyBrakes(int decrement) {  
        speed = speed - decrement;  
    }  
}
```

Kas ir objekts?

(abstraction)

- **Objekts** ir klases instance. To viennozīmīgi identificē **vārds** un tam katru brīdi ir noteikts stāvoklis, ko nosaka tā atribūtu vērtības :
  - Stāvokli glabā laukos (mainīgajos)
  - Objekta izturēšanos definē šim objektam pielietojamo metožu kopa
  - Metodes ir primārais objektu savstarpējās komunikācijas mehānisms
- Datu iekapsulēšana – iekšējā stāvokļa slēpšana un visu darbību realizācija izmantojot metodes

Kas ir interfeiss?

- Metodes veido objekta interfeisu ar ārējo pasauli
- Interfeiss iekapsulē objekta kodu un datus.

```
interface Bicycle {  
    void changeCadence(int newValue);  
    void changeGear(int newValue);  
    void speedUp(int increment);  
    void applyBrakes(int decrement);  
}
```

Kāpēc nepieciešama datu iekapsulēšana?

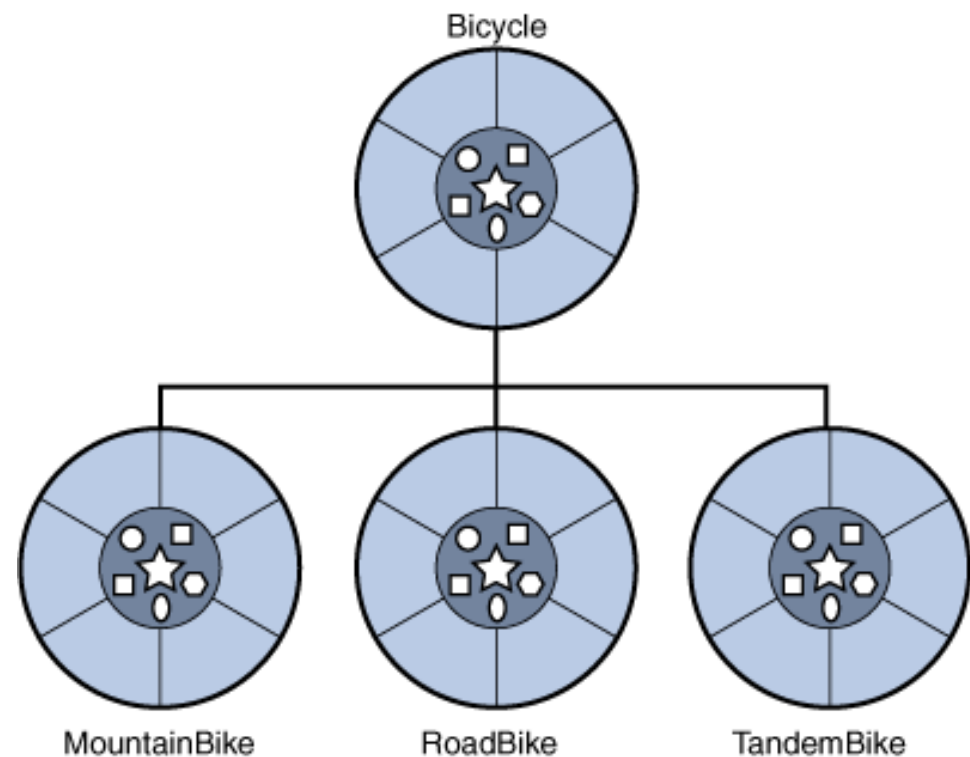
- Modularitāte
  - Objekta izejas kodu var izveidot un uzturēt neatkarīgi no citu objekta koda. Kad objekts ir gatavs, to ir viegli iekļaut kopējā sistēmā.
- Informācijas slēpšana
  - Sadarbojoties ar objektu izmantojot tikai tā metodes, implementācijas detaļas tiek paslēptas no ārpasaules
- Atkal izmantošana
  - Ja objekts ir jau aprakstīts (iespējams to izdarīja kāds cits) jūs varat to izmantot savā programmā. Jūs varat koncentrēties uz savu uzdevumu nevis sadalīt uzmanību uz apkārtējiem objektiem.
- Atklūdošanas vienkāršība
  - Ja objekts izrādās kļūdains, to var vienkārši izmest un paņemt citu (ja tāds eksistē) līdzīgi kā auto – ja saplīst viena skrūve, nemaina taču visu auto.

Polimorfisms

- Polimorfisms ļauj mainīgajam, funkcijai vai objektam pieņemt dažādas reprezentācijas. Tas ļauj diviem vai vairākiem objektiem atbildēt uz vienu un to pašu ziņojumu dažādā veidā.
- Virsklašu objektu vietā var lietot to apakšklašu objektus.

Kas ir mantošana?

- **Mantošana** (angl. inheritance) ir mehānisms, kas ļauj klasei A mantot klases B īpašības. Tādējādi klases A objektam ir piekļuves tiesības klases B atribūtiem un metodēm, bez nepieciešamības tos pārdefinēt.
- Ja klase A manto īpašības no klases B, tad saka, ka B ir A **superklase** jeb **virsklase**. Savukārt, A sauc par B **apakšklasi**.

Kas ir pakotne?

- Pakotnes ir veids kā organizēt saistītas klases un interfeisus.
  - Līdzīgi kā direktorijas uz datoriem
- Java platforma piedāvā ļoti daudz klases, kuras ir sagrupētas pakotnēs
<http://java.sun.com/j2se/1.4.2/docs/api/>

Daži jautājumi

- Kas raksturo objektu?
reālā pasaulē: stāvoklis un metodes
programmatūrā: lauki un metodes
- Kas ir objekta metožu kopa?
Interfeiss
- Vai un kāpēc iekapsulēšana ir lietderīga?
Modularitāte
Informācijas slēpšana
Koda atkal izmantošana
Atklūdošanas vienkāršība